

Ilustrirani Glasnik

Letno stane 8 K (ena številka 20 vin.), za Nemčijo 10 K, za druge države in Ameriko 13 K. — Slike in dopisi se pošiljajo uredništvu „Ilustr. Glasnika“ v Ljubljani [Katol. Tiskarna], naročnina, reklamacije in inserati na upravištvu.

Izhaja ob četrtnih

28. decembra 1916

Cesar KAROL
Cesarica CITA
Cesarjevič

Ob robu življenja.

Janko Resnik.

b veliki cesti je stala sredi žalostnih cipres in bujnega grmovja majhna vila. Šli so mimo ljudje, in vsi trudni romarji in sužnji zemlje so jo pozdravili z začudenimi očmi, ko so jo uzrli sanjajočo in belo med temnim zelenjem. Obstali so sredi ceste in gledali nemo bele bogove med visokim grmovjem, ki so z razposajenimi obrazi gledali na prašno cesto. Dva leva sta stražila verando, in zazdelo se je, da zdaj zdaj oživijo silne mišice in se izvije strašno rjovenje v skrivnostni molk. Vsi, ki so šli mimo, so za hip obstali in spočila so se trudna srca ob svežem življenju belega doma. Zvečer pa so obrnili obraze proč od hiše in pospešili korak, ki se je ugrezal v cestni prah. Tam pri tretjem oknu se je prikazal v okvirju cvetočih rož obraz umirajočega in ostro so zrle udrte oči na cesto.

Tisti dan je bil preslab, da bi šel k oknu. Trepetal je na postelji v žgoči mrzlici in zrl v strop. Tenki žarki so prepregli sobo in risali na visoke stene plahe sence.

»Anica, z menoj gre h koncu« je zamrmral. Žena je brisala prah z male mišice v kotu in se okrenila k njemu.

»Tiho, Ive, tiho, in ne misli tako črno! Zdravniki upajo in jaz upam še trdno, da ozdraviš. In potem ...«

»In potem?«

»Potem si ustvariva zopet prijetno življenje, kot sva ga že imela.«

Bolnik je zahropel in zmajal z glavo. »Težko mi je, Anica, da z menoj nisi našla sreče. Kriv sem na tebi in najinih otrocih. Sam bi tako lahko umiral, — a sedaj?«

»Kaj je sreča, Ive? Kot otrok sem sanjala o zlatih palačah, a danes vidim, da so redki trenotki, ki so prevlečeni z zlatim prahom sreče. A skozi njega pro-seva vsakdanost in dolgčas. In ves ta prah da komaj zlato zrno. A kje so kamni, kje palača, kje tisoč palač?«

Globoko je vzdihnil in se obrnil v steno. Mladost! Ko je prišel mlad učitelj med te dobre ljudi tam v gričih in ko je živel in se zaljubil. Takrat je bil srečen. In potem tudi, potem ko je odmeval dom od srebrnega smeha dveh malčkov. Sedaj čakata, da dospe očka iz velikega mesta.

Bridko se je nasmehnil in odprl oči. Žena je odšla iz sobe in mračne sence so se spuščale nad divje zarastli vrt in silile skozi okno v sobo. Skozi visoke kostanje je semtertje zašumel veter in na cesti je zapela gruča tovarniških delavk kratko otožno pesem. Tih in lep je bil večer v svežem dihu šumenja in molka.

In on ga je občutil. Zaskelilo ga je na dnu srca, ko se je spomnil na lepe dni ki so ležali za njim kot tihe, prelestne sanje. S težavo je odmeknil odejo in stopil na tla. Pri prvem koraku se je vse zavrtelo krog njega in moral se je opreti ob mizico. Počasi je drsel njegov korak do omare in ko je z zvezkom orumenelega papirja ležal v postelji, so se mu usehle prsi naporno in sunkoma dvigale. Ves utrujen je legel in gledal s polmrtvimi očmi skozi okno.

Zunaj je bila prelepa noč. Zvezde so trepetale v globokem jasnem nebu in mesec je lil srebrno luč na vitke topole, ki

so spremljali belo cesto v brezkončno daljavo. Tam na obzorju je ležala tenka megla na vrhovih gričevja in za hip je priplaval iz nje zvonik in par hiš, in vse je zopet utonilo v njej.

Tam nekje je bil njegov dom. Zazrl se je v večer, in čudna misel se mu je zagrizla v možgane: Kaj! Ženo ubijaš, ko zahtevaš njeno kipečo mladost zase, otroke ubijaš, ker jim kradeš mater in detinstvo. Žalost razjeda njihova srca in ta prelepi večer ni namenjen njim v srečo.

Sklonil se je v postelji in mrzel pot mu je vstal na čelu. Odkod ta črna misel v tem jasnem večeru, blagoslovljenem z zarjo lepote? Slutil jo je, obup jo je spočel, a lepota sanjave noči ji je dala obliko in življenje. Stisnil je z roko orumenele papirje: Danes si je hotel dati račun o svojem življenju, — je li ta misel ves rezultat?

Mehka roka ga je pobožala po bledem, mokrem čelu.

»Anica!«

Stala je pred njim smehljajoča se, s šopom svežih rož v roki.

»Čitaj, Anica!«

Začudila se je. Njen mož, vitez brez madeža, ji danes razkriva svojo preteklost ... Z drhtečim glasom je brala prvo stran.

»Danes, ko sem došel do cilja, po katerem sem dolgo koprněl, otvarjam knjigo svojega življenja. Nimam volje in ne moči, da bi zaznamoval vsak utrip svojega srca, ne, te vrste naj so le mejniki ob cesti mojega življenja. S strahom in hrepenenjem vstopam v njegov tempelj — kaj mi bo dalo? Lep je učiteljski poklic, a marsikdo utone v blatu, preden dospe do svojih zvezd.«

Aničin glas je postajal tišji, čutila je, da ima v rokah ključ do razumevanja tega boleznega in trpečega moža, s katerim je živela in umirala že pet let. In mimo nje je vrvelo prečudno življenje, živo in veselo, silno in strastno. Brala je zgodbo o tihih težavah in skritih bojih, o fantovskem vrisku in trdem kruhu učitelja. Sredi teh drobnih bolečin, ki so zbadale s tisoč želi iz morja mladostne razigrane moči, je stala kot polarna zvezda

postava ljubljene dekleta — ona Anica.

»Zaroka. O deva, kraljica mojih sanj. — Danes je najin dan, vreden življenja in smrti. Rad te imam, da sam ne vem kako, ne s pohotno strastjo, da bi te omadeževal in šel potem svojo pot, ne s platonsko ljubeznijo, ne, ne, ljubim te z vsem svojim bitjem, z vsako mislijo svojega duha. O moje srce, bodi mirno, mirno, saj danes si srečno. Da, danes! Zame ni časa in ne prostora, vse je »danes« in »danes« je sreča.«

Za hip je prenehala in se ozrla na moža. Ležal je z zaprtimi očmi, le mišice okoli ust so igrale na izsesanem obrazu.

Čitala je dalje. O sreči v dane ljubezni, o večni luči, ki je gorela v njegovem srcu in o prvem dečku, ki ga jima je podarilo nebo.

»Dan, vreden radosti, mi je zasijal. Tisočkrat je obstala noga na brezkončni cesti in v srce se je prikradla težka, omamna misel: Zakaj vse to? Kje je meja, kje je cilj, ali sem res nemiren popotnik, ki išče, kar ne more najti? Dolga, neskončna je pot, zgrudim se nekoč na njej, in vse končano. — O, danes je vse jasno pred menoj, kot bi žarel en cilj — zlata zvezda pred menoj na dlani. Dobil sem

»Tiha noč, blažena noč« — na fronti.

»Ive, kaj tako žalostno? V tej tihi noči sem jaz pri tebi.«

Položil ji je svojo drhtečo roko na rame in dejal:

»Glej, tu je moje življenje, žena. Nikdar ga nisi še uzrla celega, močnega, kipečega, danes ga spoznaj!«

Dal ji je zvezek in ona je vžgala luč. Na prvem listu so stale besede: Kamni ob cesti življenja.

sina, snov z mehko, čisto dušo, v katero začrtam simetrijo svojega duha, da bo srečna, da bo videla cilj pred seboj, preden stopi na veliko cesto življenja. Ona bo živela v meni in jaz v njej.

V prsih me bode. Zdravnik pravi, da moram zelo paziti. Moja uboga Anica o tem ne sme vedeti.

Vstala je in zaprla okno, da bi zadušila solze. On je odprl oči in se zazrl v komarja, ki je švigal okoli svetilke.

»Kdo ve, če me razume? Po petih letih gleda prvič prepade mojega srca — ali bo izmerila njih globino?«

Primaknila je mizico bliže k postelji, sedla k bolnikovemu vznožju in čitala dalje. In ko so stopale v noč davno pozabljene tihe zgodbe, se je zazrl v ta še skoraj dekliški, vdani obraz. V žametnem boku so krile obrvi velike lepe oči, pod katere je zarisalo trpljenje prvo rahlo črto. Ble-di ovalni obraz sta obkrožala dva slapcva temnih las, ki sta padala preko ramen. Čudnolepa se mu je zdela, in težje mu je bilo pri srcu.

»Moj mali Ive že govori in imam ne-beško veselje z njim. Težko mi de, da boleham ravno sedaj, ko sem srečen — in ko so vsi krogi mene srečni. In v šoli! Srebrni smeh štiridesetih grl me pozdravi in ravnotoliko parov razposajenih oči me-žika v me. Le energije je treba pri teh živahnih fantkih in vztrajne potrpežljivo-sti, — a ta gine v meni dan za dnem.«

Danes je pri meni moj brat Angelj. Mlad osemnajstleten študent, poln ognja in idealov; smehljati se moram, ko zrem v njegove žareče oči, če mi govori o svo-jih načrtih. Mladim dušam se zdi perspek-tiva v bodočnost tako široka in vseob-sežna — razmere in življenje jo utesnijo na eno samo drobno, često brezplodno točko.

Potem sta bili dve strani prazni. Anica je mislila, da je končano. A na tretji strani je stalo pet ogromnih črk: Vojna. In spodaj: »Naj molčijo moja usta, ko topovi govorijo.«

Obrnila je stran in tam je stalo par besed o trpljenju. In potem v kratkih, raztrganih stavkih bridko spoznanje.

»Zrel sem za smrt. Danes so mi to odkrito priznali. Pokašljujem, kot da bi bil jetičen, — bojim se, da je res. O, moja žena, nisem ti prinesel sreče! In vidva malička, siroti! Vajin oče bo mrtev

Metalcí mín na Sv. Gori.

in ponese s seboj vso vajino srečo in mladost. Kako je težko, sredi cvetočega življenja biti trhel hlod — in molčati! Bruham kri, — kriza je tu. In ravno danes sem poljubil Angelja na čelo, odšel je v vojno. Mogoče bo tudi on njena žrtev.

Celi listi so bili popisani z obupnimi klici po življenju. Bolj kot se mu je trgalo življenje v prsih, bolj krčevito se ga je oklepjal in hrepenel po njem. In sredi po-mladi je utrujen zapisal:

»Lahni grički, ze-le-neči in vsi duhteči, in pod njimi spe mladi, mladi fan-tje. Z vseh vetrov so se znašli in v jasnem jutru jih je poljubila smrt. Ti spiš med njimi, moj Angel. Kam je gledalo tvoje umirajoče oko, kam je zahrepenelo tvoje srce v smrtni uri? Jaz sem sedel takrat sredi svoje družine,

in med gitarine akorde je plél mehek glas sladkootožno pešem.

Pesem koprnečega srca je plula v noč, in tam daleč na severu si umiral ti, moj brat, moj brat!

In potem sem bral liste, pisane v naglici, in gledal sem solnčne livade tvoje mlade, čiste duše.

Sedaj spiš tam in na tvojih močnih prsih leži plast zemlje. In trava raste nad teboj in poje večno pesem o lepi naši domovini.

Ti spiš miren — za vedno. A tvoj obupni molk vpije do nebes in toži težko tožbo za izgubljeno mladost.

Bog s tabo, moj brat — in z mano, da ne obnemorem od bolesti.

Anica je dvignila glavo. Po košče-nem obrazu bolnikovem so tekale solze in izsušeno telo je zdajpazdaj sunkoma zadrževalo.

»Ive!« je kriknila in mu dvignila bla-zino više.

»Bo že bolje ...« je zašepetal. Nalila mu je čašo mleka in mu jo nastavila k ustom, ki so bila vsa krvava. Pil je v dolgih požirkih in poteze na obrazu so se mu umirile.

»Sedaj leži mirno, pa zaspi! Bodeva jutri nadaljevala. Pokličem služkinjo, bo pri tebi do ene popolnoči, potem pridem sama.

On je prikimal. Privila je luč in od-šla. Stara Ana je pridrvela v sobo in sedla na zofo v kotu. Tako je bedela vsako noč pri gospodu, napol dremala, štela pisane ptičke, ki so bili naslikani na steni in merila z očmi dolge sence, ki jih je metala plapolajoča nočna lučka po stenah in podu.

Anica je stopila v svojo sobo in pri-žgala svečo. Tu je bila postelja, miza, v kotu velika, masivno delana omara in

Naši fantje s strojno puško.

Kritje - kaverna. Častnik Lilleg.

par stojal z lonci cvetic. Legla je oblečena na postelj in zaprla trudne oči. Iz polmraka pa so se izluščile temne, žalostne postave in nepremično strmele v njo z votlim vprašujočim pogledom.

Odtrgala se je od svojih dveh otrok, ko je zdravnik zahteval, da gre Ive v mesto, da bo bliže bolnišnici in zdravnikom. Voz je drdral in odskakoval po strmi cesti in globoko pod njo v dolini se je razlilo ob zeleni reki morje belih hišic in žarko sonce je gorelo nad njim. Ive je zamišljeno gledal to prelepo, v vseh barvah žarečo in topečo se sliko in ko sta dospela v predmestje, se je sklonil k njej in dejal: »Draga, danes sem videl zadnjikrat!« Pokazal je na mesto, na griče v ozadju, in se molče obrnil v stran.

je sopel in grabil z drhtečimi rokami za odejo. Dala mu je žlico zdravila, ga odela in legla na zofo. Lučka na mizi se je utrinjala in vsak četrt ure so prerezali tišino jekleni udarci stenske ure. Minute so lezle počasi. Ob peti uri je zatulila sirena v tovarni in bolnik se je predramil. Anica je vstala z zofo in stopila k postelji.

»Kako je? Si dobro počival?«
»Dobro, Anica, le v prsih tišči. Veš, sanjal sem...«

Ana se je nasmehnila, nalila mu pol čaše vina, in ko ga je mešala z vodo, je dejala:

»Tudi jaz sem sanjala, pet let sem sanjala.«

»Prav praviš, pet let so bile ene sanje. Te dni je prišlo spoznanje in bridko je.«

»In čeprav je bridko, prinese nama

naju vara samo dalja tega časa, mogoče je vse le lep neoskrunjen spomin. Ne! Lepo je bilo. Hodila sva svojo pot pod jasnim nebom brez senc in oblakov. Toda bo li nebo večno jasno, ne bo li sinji obok začrnel? Zaspiva za hip sredi planjave pod jasnim nebom, in ko se lepega dne prebudi, bo nebo viselo kot svinčena kupola nad nama in grmade črnih oblakov se bodo spuščale niže in niže, da ležejo slednjič okamenele na prsi in jih stisnejo s strašno pezo. To je tisto veliko, neznano, ki je kalilo mojo srečo.«

»Prišlo je!« je z bridkim nasmehom dahnul on.

»Pride še hujše...« je zamrmrala Anica.

»Smrt?«
»Umiranje! Vsi bomo umirali,« je kriknila in naglo odšla iz sobe.

Franc Lenasi

iz Šmihela, padel na Južnem Tirolskem dne 9. junija 1916.
Blag ti spomin!

Ferdinand Ušej

iz št. Ilja pod Turjakom, padel 21. julija 1915 na laškem bojišču.
Počivaj v miru!

Rudolf Rozman

umrl v 22. letu dne 3. januarja 1916 v Celju vsled ran, dobljenih na Doberdolu.
Spavaj v miru!

Ivan Kranjc

iz Topola pri Cerknici, se pogreša od 26. avg. 1914. - Kdor kaj ve o njem, sporoči očetu Andreju!

Ivan Križmančič

iz Doline pri Trstu, se pogreša od 26. avgusta 1914; bil je v Galiciji. Na svidenje, če ne tu, pa pri Bogu!

Ivan Vodopivec

iz Komenj, padel dne 3. julija 1916 pri Mlodiatynu.
Rahla tuja ti zemlja!

In sedaj umira, tako počasi, a tako gotovo. Močno je njegovo srce, dolgo je dušil v sebi vso boleost, a danes je bruhnilo iz njega, vsa grenkost se je razlila iz prepolnega srca. A močnejši kot on je smrt. Smrt? In kam naj gresta dve dušici, nedolžni in brezskrbni, topeči se v srebrnem smehu detinstva? A to ni najhujše. Z blaznim koprnenjem je čakala, da prideta danes k meni, jutri bo mogoče že prepozno. Če prideta, gredo vsi v tujino, neznano jim in sovražno. Če dospeta prepozno — Vztrepetala je ob tej misli. Ubogi, ubogi mož! Nevé, da visi nad njim meč žalostne usode: Ali v tujino, ali smrt v domovini! Vojna je, sovražnik se bliža, in z njim smrt.

»O da posije en sam svetel žarek v temo, da bi le ena mehka beseda vlila kapljo tolažbe v moje srce! Ker moja žalost je brezupna in zato najtežja.«

Ustrašila se je že mračnih besed, ki so čudno zvenele v beli sobici. Njen obraz je okamenel, le grudi so se ji burno dvigale, dolgo, dolgo. In potem jo je zlomil jok.

Deset drobnih udarcev je zabrnelo v sobi; ona pa je tiho plakala in ob njej so plakale bele in rdeče rože. Za njimi pa se je razrastla ob steni dolga, črna senca. Neprestano je rastla in objela vse rože, vse stene, zažrnila okno s črno zaveso in udušila svečo. In plakajočo ženo je poljubil sen na visoko, trudno čelo.

Ob eni popolnoči jo je stara Ana vzbudila. Vsa trudna je vstala, šla na verando in se zazrla v noč. Oblaki so prepregli nebo in mrzel veter je prigibaval veje dreves in šumel v zelenem grmovju. Tu in tam je motno svetila plinova luč in beneški zvonik stare stolnice se je v nedolžnih obrisih dvigal v samotno noč.

Stopila je v bolnikovo sobo. Težko

lepšo srečo... Mogoče...«

»Lepšo? Nisi li bila srečna, dokler sem bil jaz zdrav in srečen?« Upri je ostro nemirne oči v njo.

Grob Fr. Kajnika od Radgone,

ki je padel na južnem bojišču 12. oktobra 1916 in počiva na nekem grajskem vrtu.

»Srečna«, je prikimala. »A glej, vedno sem trepetala pred nečim neznanim, velikim, strašnim, ki nama uniči v hipu vse. Pet let sva bila skupaj, in mogoče

On je ni slišal. Predel je dalje mrežo bridkih misli. Zdelo se mu je, da pada črna senca tistih strahotnih oblakov tudi že na njegov obraz in tesno mu je bilo.

Od daleč je začul drdranje voza, ki se je bližal. Prav pod oknom se je ustavil. Ive se je natiho začudil: Pa vendar ne obiski tako rano! In bili so obiski. Čul je v veži začuden vzklik in nato je vstopila v sobo Anica, blede kot smrt.

»Ive, otroka sta tu!«

Zganil se je in jo nemirno pogledal.

»Teta Marija ju je pripeljala, ... menda je nevarno, vojna je in...«

»In?«

»Lah je udaril.«

Omahnul je v postelji in pridrušeno zažgrgal. V sobo sta priskakljala dva malčka in starejši je zlezel na očetovo postelj.

Ive se je otožno nasmehnil in mu podal izsušeno roko. Mali se je srčno nasmehal, ko je zagledal nad posteljnimi vzglavjem kip čudnega moža z železno kapo na glavi in s sabljo v roki.

»Kdo je pa to, atek?«

»Vojna je to, dečko moj,« je z globokim glasom odgovoril oče, in mu stisnil ročico, da je mali zaječal.

Tedaj je čudno zažrmelo v dalji. Prisluhnil so. Oddelki vojakov so stopali, vsi pokriti s prahom, po cesti. Tja v griče so šli čez dolgi leseni most.

»Od kedar je vse to?« je vprašal Ive ženo.

»Včeraj ob treh se je začelo. Danes je sovražnik prestopil mejo.«

»In jutri bo tu.«

Ob oknu je stala teta Marija. Sive oči so se zdajpazdaj mrko zazrle v vrste vojakov in potem objele kodrastí glavici otrok.

»Pravijo«, je dejala s trpkim glasom. »pravijo, da bodo tam gori pri nas boji.

Zato sem pa ponoči odšla. In da pojde ob pol sedmih zadnji vlak iz mesta, pravijo.«

Mož je zdihnil globoko. »Anica, si li to slutila?«

»Ne, ne, dragi, jaz sem to vedela«, je mirno dejala žena. »Včeraj sem zvedela, a otrók ni bilo; in ti...«

Pogledal jo je s hvaležnimi očmi in spoznal njeno žrtev.

»Šest je že ura. Prepozno!«

Vsi so molčali. Teti Mariji je po rujavem licu zdrknila solza. Anica je stala med vrati, globoko sklonjena, in strmela v daljo. Črez ravnino je zamolklo valovil globoki grom topov.

»Anica, prosim te, moj dnevnik!« je zašepnil on.

Omahovaje je odšla iz sobe in mu ga prinesla. Odprl ga je, jo tožno smehljač se pogledal in dejal:

»Ta kamen bo večji in težji od vseh.«

V dalji je presunljivo zabrlizgnil vlak. In on je pisal v velikih nerodnih črkah v dnevnik:

»Zadnji vlak odhaja; odrezan od sveta umiram.«

Vzhajajoče solnce je vrglo ogromen šop žarkov preko ravnine, beli grad nad mestom je slekel raz sebe megleni plašč in zagorel v krvavi luči. Prva granata je sikajoč preletela mesto in z zamolklom pokom udarila v smrekov gozdič za mestom. Mlajši deček se je obupno vrgel materi v naročje.

* * *

Vsako noč jih vidim: V okvirju belih in rdečih rož strmijo v mrak oči umirajočega in za njimi je smrtnobled ženski obraz, in k njemu se vzpenjata dve kodrolasi glavici.

Je li eden, so li štirje, ali so vstopili v ta okvir že milijoni?

Vsako noč jih vidim in vsak dan.

Oj, sveta noč, kedaj prideš, kedaj prideš sveti dan!

BOY.

Roman. — Španski spisal Luis Coloma.
Prevel A. Kalan.

(Dalje.)

XVIII.

Ko vstopim v sobo vojvode Yecla, obstanem osupel na pragu in zazdela se mi je, da je dobri Bonifacij — seveda vsled ljubezni do gospoda zaslepljen — le premilo presojal duševni stan postaranega očeta Boyovega. Tako nenavaden je bil prizor, ki se je odvil mojim očem.

Sobana je bila prostorna, prilizna, z več okni, ki so bila pa vsa trdo zaprta. Na stenah je viselo nekaj manj vrednih fresk in raznih podob-razglednic o Majuelo de Yecla. Oprava, močna, preprosta, je bila lepo v skladu s hišo na deželi. Prav iznenadilo pa me je in obenem sem se čudil in me je bolelo, kar sem zagledal sredi sobe. Na štirih močnih verigah je od stropa visela — kočija brez koles in notri je sedel, kakor bi se peljal na sprehod, v odeje zaviti naslonjen — gran señor... Na ta izraz bi se vsakdo spomnil, ki ga je videl, če bi tudi ne poznal vojvode Yecla.

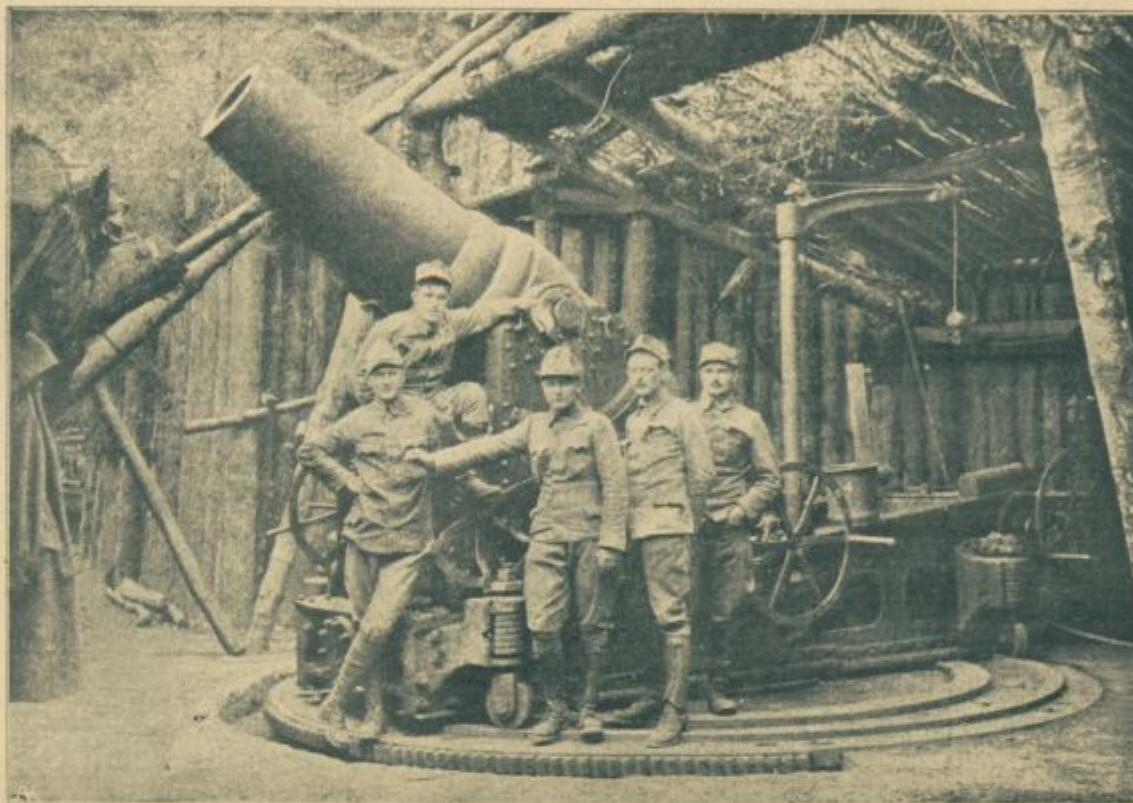
Nikoli nisem videl bolj izrazite, veličastne, plemenite in dostojanstvene postave, kakor ta starček, dasi je imel na sebi spalno suknjo iz flanele in skotski pled, na glavi pa širok mehek kastorec, čigar sprednji krajec je bil nagnjen in mu je čelo popolno obsenčeval.

Tako je vojvoda Yecla preživel dan za dnem, da se je popolno ubranil vlage, ki je bila baje tako škodljiva za njegov revmatizem... Ali se je na to čudno iznajdbo zmisлил čudak sam v svoji bojzljivosti, ali je bila to, kakor je zatrjeval Boni, nesramna preračunjena zvijača, ki je z njo Rita Bolullo hotela vojvodo odvrti ne od vlažnosti, pač pa od ljudi?

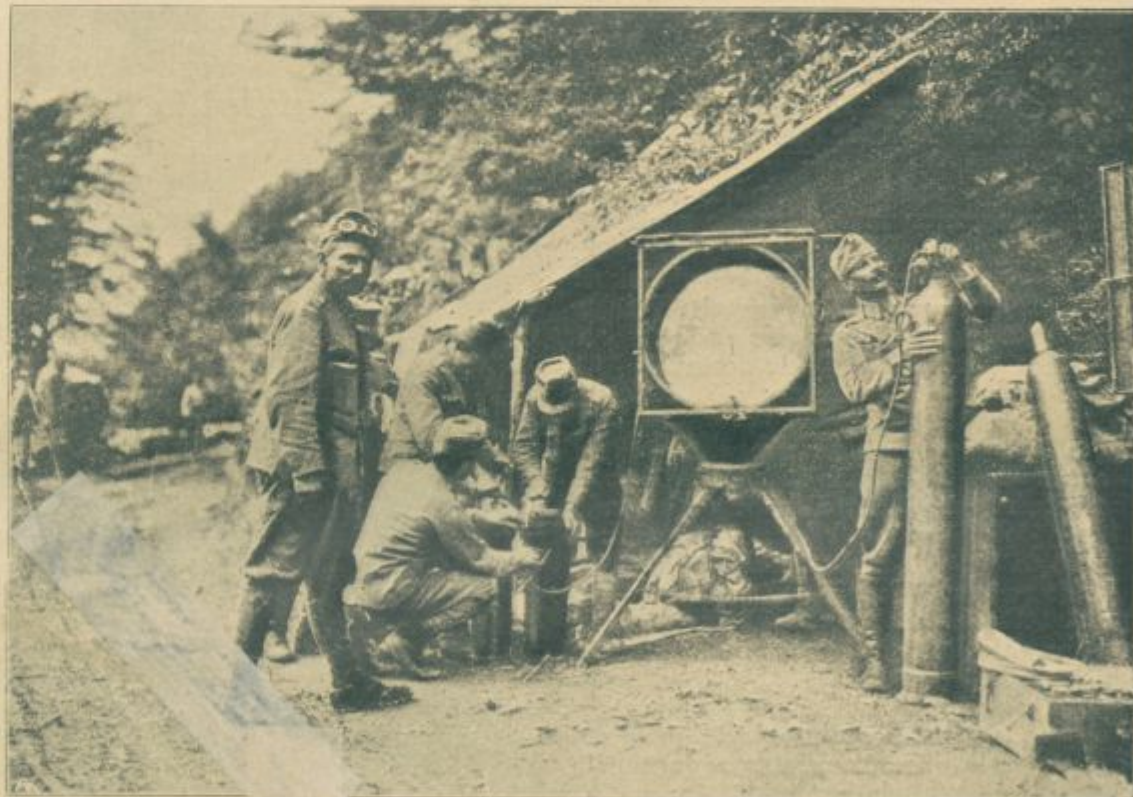
Bož bo sodil; to pa je gotovo: Ko sem

Sedel sem, dasi nisem mogel zakriti svojega iznenadenja; on pa je, kakor da mu je bilo že v naravi in navadi tako sprejemati ljudi, vratica zopet zaprl in me prav preprost obsipal s pokloni in prijaznostmi.

In kakor da je samo po sebi umevno, da sem jaz pri njem v hiši, in kakor da me je že včeraj videl, mi je poročal brez kakšnega izgovora obširno o vseh svojih težavah tako dolgovezno, kakor imajo to na-

Osvojen italijanski možnar.

Postavljanje vojaškega reflektorja za razsvetljevanje bojišča ponoči.

videl v sobi tako viseli starega vojvodo, se mi je zazdela dovolj utemeljena govorica, da ga ima njegova soproga zaprtega v kletki, kar sem prvič prejšnji dan slišal iz ust madridskega gizdaliha, mojega sopotnika iz prejšnjega dne v vlaku v Cadiz.

Ko me je vojvoda v sobi zagledal, je ročno odprl vrata kočije, umaknil se v drugi kot in me z ljubeznivim nasmehom povabil, naj se vsedem na desno k njemu.

vado prebojazljivi, v bolezen zaverovani reveži, ki so tega mnenja, da njih milovati je edini namen, ki ga imajo ljudje na svetu.

Nestrpen v srcu sem se silil, da sem ga potrpežljivo poslušal. Takoj pa, ko sem mogel, ne da bi bil nevljuden, do besede, sem mu povedal, zakaj sem prišel v Majuelo de Yecla; da spremljam svojo teto grifico de Astures, ki se je imela z vojvodinjo razgovoriti, ne vem že kaj, o dobro-

delnem društvu. »Oj!« vzklikne vojvoda iznenaden in vzradoščen. »Tedad je Izabelina tukaj? Kako me to veseli in kako veselje bo Rita imela! Moraš namreč vedeti, da je moja soproga vsa navdušena za tvojo teto; pravi, da je Izabelina zanjo vzor; v vsem jo posnema, in zdi se mi, da ji je res že nekoliko podobna? ... Ali se ne zdi to tudi tebi?«

Jaz pa tega nisem nič videl, prav nič, niti toliko podobnosti ne, kakor je med jajcem in kostanjem, in gabilo se mi je, da bi pritrdil taki neresnici; pa spomnil sem se francoskega pregovora: Če kaj želiš od hudiča, reci mu »milostivi gospod!«¹ In da vojvodo ohranim pri dobri volji, mu priklamam z glavo.

Nato pa je začel kar cel slavospev na grofico de Astures, oziroma dokaj nepristranski in dostojno primerjal njo z vojvodinjo Yeclo ter pri tem jasno izražal željo, da se naj te dve dami tesneje združita in med seboj več občujeta.

Zdelo se mi je pa, da je raztresen, kakor da bi ga nekaj vznemirjalo v duši. To je bilo tudi res. Brez dvoma je hotel preprečiti, da bi njegova soproga ne napravila kake breztaktne nerodnosti; ker nenadoma je prekinil z govorjenjem in prijel za zvonček, ki ga je imel pred seboj. Zbal sem se, ne vedoč, kaj to pomeni, in vedno v skrbeh, da bi mi zlodej neprilичno zmešal mojo igro. Prišel je Bonifacij, ki ga je vojvoda vprašal:

»Ali je nadvojvodinja že prišla doli?«

»Ne, Prejasni, vojvodinja še ni prišla doli.«

»Prav; povej ji, kjerkoli je, razumeš? — kjerkoli je, da jo pričakujejo in da bi me zelo veselilo danes videti pri obedu grofico de Astures in njenega nečaka.«

Bonifacij se je molče priklonil, jaz nisem rekel nobene besede, ampak sem njemu prepustil, da preveč ne hiti; svoji teti pa sem obenem izročil skrb, da se zahvali za povabilo, ako se ji ne zdi primerno in potrebno. To priliko pa sem porabil in vojvodo kar naravnost vprašal zaradi Boya.

Takoj je starčku zardelo lice in njegov izraz, prej miren in vesel, se je zgubančil v trpke poteze. Sklenil je roki, ju dvignil, a zopet omahnil z njima na kolena, rekoč:

»Ah, moj ubogi Ksaverieto! Ti si ga zelo rad imel, kajne, zelo rad?«

In z obupno boleštno je dostavil:

»Mene nima rad, prav nič ... Trmoglav! Vedno trmoglav!«

Silno me je zbolelo, ko sem starčka takega videl in to slišal od njega. Tolažil sem ga rekoč, da to ni res in da je glede tega v usodni zmoti. Šele pred dvema dnevi voma da sva bila z Boyem skupaj in prvo, kar je vprašal, je bilo, kako gre njegovemu očetu. On se zelo kesa svojih norosti in bi se rad vklonil volji očetovi, iskreno želi, da bi očeta videl in objel.

Naslonjen z glavo na zadnjo stran kočije me je starček poslušal; iz zaprtih oči so mu vrele tihe solze, ki so se izgubljale čez lice v lepo belo brado.

Ne da bi se ganil ali da bi mene pogledal, je vprašal v boleštnem hrepenenju:

»Zakaj pa ne pride? ... Zakaj pa nič ne piše?«

»Več nego dvajset pisem vam je poslal, a ni prejel nobenega odgovora.«

Kakor da bi oživel, je dvignil glavo in me je čudeč se pogledal; in ker sem mislil, da se je le zato prekenil, ker je iznenaden in ker dvomi o tem, kar sem mu povedal, zato sem to še bolj poudaril:

¹ »Lors qu'on veut quelque chose du Diable, il faut l'appeler Monseigneur.«

»Pri svoji častni besedi mi je to zadržal, in jaz to ponovim pri svoji častni besedi.«

In glava mu je zopet omahnila nazaj, zopet je zaprl svoje oči, solze pa so še vedno tekale po licu. Nato me vpraša prav potihem, kakor da bi se mu od sramu dušil glas in bi mu strah stiskal goltanec:

»Povej mi, je-li res, da je kradel?«

Pljuska krvi mi je šinila v glavo in ves divji zakričim: »Laž! Laž!«, tako da se je od moje dušne in telesne razburjenosti zagugala kočija. »Laž!« kričim še naprej. »Boy je poštenjak! ... On je vaš sin in ni ga vojvode Yeclov, ki bi se oskrnil na tak način!«

(Dalje.)

Mrtva straža.

To vam je gozd, gozd gost in zarastel, gozd kakor nalašč za snovanje roparskih pohodov, gozd poln groze. Mimo tega vodi steza, in če greš po njej, si zaslužil svetinjo hrabrosti, bolj kakor oni, ki se bije tam doli ... Ne govorim o kupih orožja, ki leže tam. Ne govorim o dežju sovražnih krogel, ki nas išče tam. Druga pošastna stvar je tu — živ mrlič — strahota živim, straža mrtvim. In zopet ne govorim o pešču, ki sedi ob jarku, glavo uprto v roke in strmi z debelimi očmi

Jeseniška cerkev: Pred snemanjem zvonov.

predse. Kaj je ugibal, ko ga je zadela krogla? — Nikdo na svetu neve tega. Zdaj postaja z vsakim dnevom bolj droban, reži se, se krči ... Ali blizu njega stoji tovariš. Velik, trd in pokončen. Kakor je stal onega strašnega dne. Zdaj je mrtev, a drži še puško v koščeni desnici. Stoji

ob velikem hrastu. Gotovo je mislil, da ga bo varovalo drevo. Izdalo ga je, zadela ga je granata ali veja, ki se je bila odlomila vsled strela, ga ujela za obleko, da ni padel, da se ni mogel zgruditi v smrti. Stati mora, stati na straži. Varovati mora svoje tovariše, ki leže kakor snopi okrog njega, tovariše, katerih ne moremo pokopati, ker nam branijo njih še živeči tovariši, ki pošiljajo hitro točo izstrelkov, če ugledajo katerega od nas. Pa kaj to. Ne moti nas. Ali če moraš mimo živega mrliča, mimo mrtve straže mrtvih ... Nikdo ne spregovori na tej poti. Vsakdo se vprašuje z grozo: »Stoji mrtva straža še tam?« — Vsakdo gleda plaho nanj, izmoli hitro molitvico. Straža mrtvih stoji in bo najbrž stala, dokler ji ne naznani pogreba zvon miru. In kje je še to? — Težko stočejo ponoči gozdovi, slišno vzdihuje zemlja ... Čas ti naš grozen, s krvjo prepojen, kdaj premineš?

Po svetfu.

S ponudenim mirom, kakor sklepamo iz izjav iz Pariza, Londona in Rima, za sedaj še ne bo nič. Naši sovražniki hočejo biti zmagovalci in zahtevajo, da to tudi mi priznamo. Ker pa dogodki na bojiščih

kažejo ravno nasprotno, zato Avstrija in Nemčija temu ne moreta pritrditi. — Dasi pa takoj še ni misliti na mirovne razgovore, je vendar gotovo, da bo ta naša mirovna ponudba skrajšala čas vojke. Ni ga namreč naroda, ki bi ne želel miru in vedno več bo ljudi, ki se bodo tudi javno za to oglašali, kadar dobe toliko svobode, da smejo povedati, kaj je po njih misli v prid državam. Tako bo po vseh državah vedno več miroljubov, katerim se za dolgo časa niti podkupljeno časopisje niti državniki ne bodo mogli ustavljati. — Tako nam bližnji Božič ne prinese še miru, vendar iskra se je utrnila, ki se razširi v veselje in srečo miru. — Na bojiščih vse počiva, le pri Verdunu so Francozi vrgli Nemce čez Doaumont in ujeli nad 10.000 sovražnikov. — V Romuniji naše čete prodirajo vedno naprej in imajo v posesti vso Vlaško; ob Seretu se bodo šele sovražniki, kakor pravijo, ustavili. — Na Krasu vedne praske, a nič odločilnega.

Cesar pri soški armadi.

Naš mladi cesar hoče v neutrudnem delu pomagati cesarja Franca Jožefa.

Pripravlja se, da mu ovenčajo glavo s kraljevo krono v Budimpešti, razgovarja se z veljaki o novih ministrih, vsprejema nešteta odposlanstva, ki se poklanjajo novemu cesarju, a on cesar najde tudi priliko, da pohiti med svoje armade, da obišče svoje junake na bojiščih. — Tako se

je 17. decembra pripeljal tudi na soško fronto, da osebno kot cesar pozdravi svoje vojake, da jim vlije novega poguma v srce, da jih pohvali, da temu in onemu sam pripne na prsi križ ali svetinjo za izredna junaštva. Pot ga je vodila tudi v Trst. Naš mladi cesar je s tem na jasen način pokazal svetu, da Trst ostane vedno naš, da sovražnik zaman stega po njem svoje grabežljive kremplje. »Pročit Trsta bom v bodočih mirnih časih pospeševal z vsemi sredstvi.« — Prijazno je vladar pozdravil tržaškega škofa dr. Andreja Karlina in druge mestne veljake. Ko so mu predstavili zastopnike Slovencev v Trstu, je cesar rekel po slovensko: Veseli me, da vidim tukaj na Primorskem zastopnike slovenskega naroda, ki se je v teh težkih dneh tako odlikoval z mnogimi dokazi požrtvovalnosti in domoljubja. — Te besede cesarjeve so nam zagotovilo cesarske milosti, ki vpoštevajo naše mišljenje in naše delo za skupno domovino. — Cesar je obiskal tudi na Korškem naše armade.

Nekaj kuhinjskih receptov božičnega pečiva po poljskem načinu:

Badnjak. Zamesi iz lepe pšenične moke, masla in za desetino moke kisle smetane rahlo testo, razvaljaj, namaži z medom, potakni z lešniki, zvij in speci. (To pomeni, kakor druge štruce, lesni panj »badnjak«.)

Mali kruh. Raztopi 45 dkg dobrega surovega masla v 1/2 kg vročega medu in odstavi. Ko se je ohladilo toliko, da je še dobro mlačno, vmešaj 1/2 kg lepe pšenične moke, ko je dobro vmešano in samo mlačno, vmeši še 7 gramov pepelike, ki se je razprostila na rumu ali na slivovki. Nato mora stati testo tri dni, potem ga pregneti in vgneti 30 gramov zribanih sladkih mandeljev ali lešnikov in malo pomarančne ali jabolčne lupine. Razvaljaj na tenko in speci na pekači.

Medeni kolački. Raztopi in razgrej pol drugo kilo medu in raztopi v njem 500 gramov sladkorja. Ko se je sprijelo in ohladilo do mlačnega, razreži vanje 150 gramov citronata (na male kocke), razsekljaj na sladkorju kuhane pomarančne lupine 125 gramov in vmešaj potem še 500 gramov na debelo sesekljanih sladkih mandeljev, 10 gramov na tenko sesekljanih grenkih mandeljev, 30 gramov na drobno stolčene sladke skorje in 10 gramov žbic. Moke primesi, kolikor je potreba za rahlo testo, in ko je že dobro premlajeno, vmeši še na rumu ali na drugem žganju raztopljen pepelike, treba je je dve žlički, ruma štiri žlice. Razvaljaj in zreži kolačke.

Thornske poprnjače. Kuhaj 1 kg medu in 1 kg stolčenega sladkorja, dokler se ne mehuri, potem odstavi in dodaj 1 kg sesekljanih mandeljnov, 33 gr pepelike, ščepec oreška, 10 gr popra, 5 gr žbic, 10 gr sladke skorje, 4 gr kardamone in moke, kolikor povzame testo, da ni pretirno. Testo mora počivati par dni, potem ga razvaljaj na prst debelo in razreži v podolgovate kose.

Korenčkov kruhek. Zmešaj 1 kg moke in 125 gr sladkorja in 20 gr stolčenega

korenčka. Segrej in raztopi 125 gr masla in 750 gr medu, raztopi na žlički kropa dobro žlico ogljeno-kislega natrija, vmešaj v moko, predelaj vse dobro s kuhavnico, stresi v namazano modlo in peci dve uri. Peč ne sme biti huda. — Ta kruhek je jako zdrav za želodec in se drži dobrega pol leta.

Na ta način se naredi več vrst kruhkov in kolačev, po vrhu se zalije z raztopljenim sladkorjem ali z beljakom in opiše rdeče ali belo. Pisani kruhki pomenijo toliko kakor: Srečni prazniki! Za božiče so dajali gostom, saj je bil za praznike vsak pogoščen.

Peneča medica. Zmešaj v primerni steklenici liter novega vina, 100 gramov medu in kozarček dobre slivovke. Steklenico postavi v klet, čez štiri dni prelij polagoma v drugo močno steklenico, zamaši močno in zaveži. Je dobro, če stoji v kleti mesec dni.

Medeno pivo. Kuhaj 4 litre vode in 1/2 kile medu, dokler ne meče več pen, potem zaveži ščepec hmeljevega prahu v krpico in obesi v krop; ko je zavrelo, še parkrat izlij krop v plitve skleda, da se ohladi hitro. Ohlajeno vlij v snažen sodček, vrzi vanj še za slabo pest pivnih drož in čakaj, da kipi.

Mati, ki je prosila za vojno podporo, ker je oče vojak.
Krog nje so zbrane — „priloge“ za prošnjo.

lect v oblikah otroka v povojih, konja, moža. Za velikonoč se je dobil petelin, pišče, jajce.

Božična pijača je bila medica, zdaj skoraj pozabljena pri nas. Poljakom je bila že od nekda priljubljena pijača k svinjski pe-

Ko je prekipelo, je godno; še boljše pa je, če stoji še par tednov v zamašenih steklenicah.

Ruski medeni punč. Kuhaj liter vode, 250 gramov medu, malo sladke skorje, malo limonovih lupinic in sok pomaranče, dokler se ni pokuhalo za dva prsta. Pene pobiraj.

Skupina delavk slamnatih obutev v Mengšu.

čenki, na Ruskem in Poljskem varijo še marsikje pijačo, katero poznajo Nemci le pod imenom »meda«, ki je torej prava slovenska pijača. Z medom si pripravimo lahko več vrst pijač, kakor sledeče:

Potem precedi v skledo in vlij tri kozarce dobrega araka ali ruma. Mrzel je ta punč boljši in bolj zdrav kakor vroč.

V dobro zamašenih steklenicah se lahko drži tudi več tednov.

Razno.

Poletno solnce nas greje pozimi.

V poletnem času se nam zdi solnčne gorkote in svetlobe kar preveč in moramo bežati pred njo v senco. Temu in onemu je že prišla misel, da bi se dala ta preobilna svetloba in gorkota nabirati in shraniti za zimo, kakor zbiramo in hranimo poljske pridelke. Samo pravo posodo bi bilo treba dobiti. Kakor imamo za tekočine posebne posode, posebne za žito, moko in podobne reči, tako bi morala biti tudi posoda, ki bi držala solnčno gorkoto in svetlobo. In tako posodo že imamo in imamo tudi velikanske shrambe, v katerih je solnčne gorkote in svetlobe nakopičene za stoletja. Najnavadnejše posode, v katere se nabira ali v katerih je že nabrana solnčna gorkota in svetloba, so les, premog in petrolej.

Les potrebuje za rast veliko solnčne svetlobe in gorkote. Zato pozimi vsa rast zastane, ker ni zadosti solnca. Poleti pa drevo vsrkava iz zraka in zemlje veliko takomenovane ogljikove kisline, v kateri sta tesno spojena ogljik in kisik. Pod pritiskom solnčne luči in svetlobe se loči kisik od ogljika. Kisik odhaja v zrak, ogljik pa se nabira v drevesu. Večina tega, kar imenujemo pri drevesu les, je ogljik. Ogljarji kuhajo les v svojih kopah. Oglje, ki nastaja v kopah, je ogljik. Ko vsled gorkote in svetlobe v drevju nastaja ogljik, ostaja v njem vsa solnčna gorkota, ki je potrebna, da v ogljikovi ki-

Spomnimo se slov. beguncev!

slini kisik odtrga od ogljika. Vsako drevo in vsako poleno je torej posoda, natlačeno polna solnčne svetlobe in gorkote. Če pomislimo, koliko let je moralo solnce obsevati drevo, preden je doraslo, vidimo, koliko solnčne gorkote in svetlobe je v njem nakopičene.

V drevesu se torej ogljikova kislina razkaja; ogljik ostane v drevesu, kisik pa odhaja v zrak; le toliko ga ostane v drevesu, kolikor ga to potrebuje. Če se les zadosti razgreje, kar se zgodi lahko tako, da en les ob drugega drgnemo, ali pa tako, da lesu pritaknemo kako gorečo reč, se začne kisik, ki je v zraku, zopet združevati z ogljikom v lesu, in les začne tleti ali pa goreti. Sedaj se pa razlije na okrog vsa tista solnčna gorkota, ki jo je les sprejel vase, ko se je ob vročih poletnih dneh v njem razkajala ogljikova kislina v ogljik in kisik. Prav toliko gorkote nam daje goreči les, kolikor se je je od solnca navzel, nič več, nič manj. Mi

pravimo: »Ogenj greje, ogenj sveti.« Res je to, toda gorkota in svetloba ni njegova, ampak solnčna.

Važno kurivo je tudi premog. Premog je v teku tisočletij nastal iz lesa. Glavna njegova sestavina je ogljik. V premočevnikih je torej nakopičena neizmerna množina solnčne gorkote, in ko kurimo s premogom, nas grejejo solnčni žarki, ki so sijali na zemljo veliko tisočletij prej, preden je bil ustvarjen prvi človek.

Tudi petrolej rabimo za kurivo in svečavo. V petroleju je ogljik v tekočem stanju. Nastal je, kakor premog, iz drevja, ki je raslo v tisočletjih pred Adamom, in menda še vedno nastaja. Tako nam torej tudi petrolejska svetilka oddaja le solnčno svetlobo.

In ko uživamo razne jedi, uživamo z njimi veliko ogljika, ki se nahaja v njih v raznih sestavinah. Ta ogljik je prišel v rastline, od katerih imamo jed, na isti način, kakor prihaja v drevje. Iz rastlin je prišel v živalsko meso. Del užitega ogljika se spaja v naši krvi s kisikom, ki ga z zrakom dihamo, in vsled tega nastaja v krvi gorkota, kakor nastaja, kadar les gori. Tako torej tudi naša telesna gorkota prihaja od solnca.

Zelo važna posoda za prevažanje solnčne gorkote iz vročih krajev v mrzle je zrak. V vroči Afriški puščavi se napije solnčne gorkote, potem ga pa vetrovi priženo k nam kakor kak tovorni vlak; pri nas se raztopi in se potem, ko je oddal svoj gorki tovor našim mrzlim pokrajinam, prazen — mrzel — vrača pa novo solnčno gorkoto.

Tako narava po naročilu svojega Stvarnika gospodari s solnčno svetlobo in gorkoto. Človek pa naravo proučuje in jo posnema. Morda se mu posreči iznajti umetne posode, v katere se bodo poleti nabirali solnčni žarki za zimski mrz in zimsko temo.

Vremenokaz pijavka. Živalca je jako občutljiva za vsako izpremembo vremena. Ob lepem vremenu se skrči in leži mirno na dnu steklenice ali jarka. Kadar se dela na dež, splava pijavka par ur pred dežjem na vrh in ostane gori, dokler se ne kaže lepo vreme. Ako se bliža veter, leti pijavka sem in tja, dokler ne začne veter pihati. Ako se bliža nevihta, je pijavka nemirna, dobi krče in gre iz vode. Tudi pozimi leži pijavka ob lepem vremenu na dnu posode in spleza pred slabim na rob steklenice. Vodo pri pijavki je treba spremeniti poleti vsakih osem, pozimi vsakih štirinajst dni.

Stanovanje in obleka sta pokvarili naše telo, tako da živimo v vednem strahu pred prehlajenjem. Pred mnogo tisoč leti so hodili naši predniki le nahladno odeti, pa niso imeli nobenega strahu pred mrazom. Kakor hitro je nastal mrz, je pa njihova kri začela hitreje krožiti in telo bolje ogrevati. Mi

pa takoj dobimo kašelj in influenco, ker naša kri ni navajena, da se hitro prilagodi zunanji vremenski izpremembi. Če pa izpiramo grlo in vrat vsak dan s Fellerjevim oživiljajočim rastlinskim fluidom z zn. »Elza-fluid«, se navadi naša kri, držati vrat gorak in je to najboljše varstvo zoper kašelj. »Elza-fluid« je domače zdravilo, priporočljivo za rabo zlasti občutljivim ljudem. — Predvojne cene: 12 steklenic pošlje na vse kraje poštne prosto za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 331 (Hrvatska). Dokazano čez 100.000 zahvalnih pisem (prostovoljnih) in odlikovanj. — Istočasno se pa lahko tudi naroči Fellerja lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice zn. »Elza-kroglice«, 6 škatlic 4 K 40 v poštne prosto. Te kroglice so jako pripravne in točno učinkujejo. — Kdor trpi vsled kurjih očes, naj si naroči Fellerjev turistiški obliž, cena je 1 krono in 2 kroni. (vc)

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo

Dunajska cesta (uradni prost. I. nadstr.)

priporoča svojo

ZALOGO vsakovrstnega kolonijalnega in specerijskega blaga —

ZALOGO najboljših mlekarskih izdelkov:

sira, masla, kondenziranega mleka —

ZALOGO zajamčeno pristn. vina iz Kranjske, Štajerske, Ogrske, Hrvatske, Istre

in Dalmacije, najboljše domače sli-

vovke, tropinovca, konjaka in ruma.

(Kleti v Sp. Šiški št. 152) —

ZALOGO vsakovrstnih kmetijskih strojev.

Strojnik vedno na razpolago —

ZALOGO raznih močnih krmil, gnojil, semen itd.

Kdor svojih kurjih očes ne odpravi, napravi si vsako pot za trpljenje in slabi z bolečino tudi vse truplo.

Elsa Plaster

Odprava kurjih očes brez bolečin

je za vsakega prizadetega res blagodejna. Ne more se dovolj nujno svariti pred rezanjem kurjih očes. Lahko se pregloboko vreže, ne da se to opazi, na nogo pride vedno prah in umazanost, ta vsili v rano in nešteto s smrtjo končanih zastrupljenj krvi je tako nastalo. Kurja očesa se dajo brez noža lahko, sigurno in hitro odpraviti s Fellerjevim turistiškim obližem z znamko »Elza« (obliž zoper kurja očesa, cena 1 krono, v škatlah 2 kroni) ali s Fellerjevo turistiško tinkturo z znamko »Elza« (tekoča tinktura zoper kurja očesa, cena 2 kroni). Tisočero turistov, orožnikov, pismonoš, vojakov, kmetovalcev in dam, ki nosijo ozke čevlje, kakor tudi vseh, ki so je rabili, priporoča to sredstvo kot najhitreje in sigurno učinkujoče za radikalno odpravo kurjih očes. Medtem ko večina sredstev zoper kurja očesa, tako tudi rezanje, piljenje itd. samo zgornji del kurjih očes odpravi, jedro pa pusti, tako da kurja očesa hitro zopet narastejo, odpravita preje imenovana preparata kurja očesa temeljito z jedrom. Naroči se oba preparata, kakor tudi prašek zoper pot in potenje nog (cena 1 krona) pri E. V. Feller, lekarnar, Stubica, Elzatrž št. 331 (Hrvatsko).

Tiska in izdaja Katoliška tiskarna v Ljubljani. Odgovorni urednik Josip Klovár.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče, si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jablčnik, grenadinec, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomarančnik, dišeča perla, višnjevec. Skaziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto ruma in žganja. — Snovi z natančnim navodilom stanejo K 10.— franko po povzetju. Naslov za naročila: JAN GRODICH, droger, Engel, BRNO št. 365 (Moravsko).

Framydol

je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brado trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštino vred K 2.70.

Rydyol

je rožnata voda, ki živo pobarva blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštino vred K 2.45 (za povzetje 55 vin.) JAN GRODICH, drogerija, Engel, BRNO št. 365 (Moravsko).

Dijamanti za rezanje stekla za steklarje in domačo rabo.

St. 1, za rezanje oken-skih stekel . K 3.50
St. 2, za rezanje navadnega stekla . K 5.30
St. 3, za vse vrste brušen stekla . K 8.10
St. 4, za močno brušeno steklo, neobdelano, in za zrcala . K 11.70

(Povzetje 55 vin.) — Za rečino in solidno blago se jamči.

JAN GRODICH, drogerija, Engel, BRNO št. 365 (Moravsko).

500 K v zlatu

če krema Grodich ne odstrani z zraven spajajočim milom vse solnčne pege, maroge, solnčne opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kožo mlad, svežo in nežno. Cena K 5.75 s pošt. vred. 3 porcije K 16.—, 6 porcij K 30.70. Vse brez nadaljnjih stroškov. JAN GRODICH, drog., Engel, BRNO 365 (Morav.)

Božična priloga

Ilustriranemu
Glasniku 1916

Na svefi večer.

(A. M.)

Doživel sem zopet svefi večer...
Zbežite skrbi in misli posvetne,
da v čas mladosti zamislim se cvetne,
ki nanj spominja nocoj se vsakter!
Z otroki pred jaslice stopim zelene:
Pokojno Jezušček dete leži
na skromnem snopu slame rumene
in v mater obrača ljubeče oči.
Pastirci na paši zapuščajo črede
in molit nebesko dete hite;
svetloba žarna jih k hlevu privede,
kjer Jezusu svoje dari polože.

Krilatci — zbrani v sinji višavi —
žare, da blešči se človeškim očem;
prepevajo: Slava Bogu na višavi!
prepevajo: Mir na zemlji ljudem!...
Pastirce ob hlevu razstavljam varno
in luči nažigam detetu v čast —
poleže mi v prsih čustvo viharo,
objame miru me sladka oblast.
Razžarjajo zvezde nebesni obok —
molitev iz duše vroča kipi mi...
Z otroki postanem zopet otrok,
in zopet sem srečen, miren med njimi.

Blažena noč.

Božična črtica Z. N. Potapenka.
Posl. P.

Tihi večer. Pred nedavnim se je v cerkvi končala služba božja. Stara Anica, sključena v dve gubi in opirajoča se ob palico, je še capljala od božje službe domu in gotovo bo hodila še dolgo, obstajajoča pri vsakem koraku, da se oddahne.

Sneg pokriva strehe, pot in polje, ledeno je površje potoka, vsepovsod je zima... Globoko temnosinje nebo s tisoči jasnih očes radostno gleda na zemljo, kakor bi se veselilo nove, svetle, ravnokar iz neba padle odeje. In če se človek v tej noči zamisli, zroč na višino, v globoki tišini se mu zazdi, kakor bi čul tiho slavnostno petje angelov na nebu.

V vasi je vse utihnilo. Noben tujec ne zabloudi sem to noč in raditega so se tudi psi mirno vlegli in molčeli. Po vseh

krat podedovati očetovo gospodarstvo ter mlin na griču, stari oče Jefrem, ki je temu slavnemu dnevu na ljubo zlezel ta dan izza peči, kjer brezskrbno preživlja svoja stara leta, ter hčerka Marijana.

Vsi so sedeli tiho ter z nekakimi posebnimi občutki zajemali z lesenimi žlicami iz velike sklede kuhane hruške. Stari oče je semtertje vzdihnil, brezdvomno spominjajoč se let, ko je tudi on bil še mlad. Miha je zmerom izpregovoril o tem, da je dobro sedaj pod takim globokim snegom pšenici, in ako se Bog ne razsrdi na ljudi ter ne vzame snega, da bo dobra letina, kakršne že davno ni bilo.

Ostali pa so molčali. Dimitrij je urno jedel. Nekam se mu je mudilo.

»Kam greš?« ga vpraša Miha, ko je položil žlico na mizo in vstal, se prekrižal in vzel kučmo.

»V vas pojdem«, odvrne Dimitrij. »Tam so šli naši po koledu.«

»Že zdaj?« — »Že.«

»Nu, pojdi z Bogom!«

Ko je Dimitrij odšel, je nastala tišina. Samo stari oče Jefrem je vzdihal in nekaj tuhtal, kakor da bi imel neko nemirno misel, katere nikakor ni mogel izreči. Marijana je že davno končala večerjo.

Med to tišino se je začulo daljno petje. Marijana je gledala in poslušala, kakor bi jo ne zanimala le pesem, marveč nekaj drugega, kar je bilo v njej in kar je čula le ona sama. Potem je potihoma vzdihnila, stopila od mize in šla proti oknu, se oprla ob steno in poslušala, ne odtegnivši svojih oči od okna.

Medtem so na dvorišču pod oknom mladeniči v svojih kučmah in ovčjih kožuhih zapeli z zategnjenimi glasovi pesem o Kristusu, ležečem v jasliah to noč, o Treh kraljih, o pastircih, o grozovitem Herodu, ki je stregel otroku po življenju.

Najglasneje izmed vseh se je glasil zlasti en glas, čist kot deževna kapljica, jasen kot luč one zvezde, ki je svetila najjasneje na nebu ter tudi trem modrim kazala pot proti jaslim, a obenem bila tudi otožna kot duša Marijane v tem trenutku.

»Čigav glas tako zveneče doni nad vsemi drugimi?« vpraša Miha. »Krasen glas! Ta bi imel doneti v cerkvi namesto našega starega cerkovnika, ki je postal že ves hripav.«

»To je glas Terentija Lobode,« mu odvrne Javdoha, »mar ga ne poznate!«

Stari oče je vzdihnil ter se zganil na svojem sedežu.

»Terentija Lobode!« zakliče Miha. »Torej to je njegov glas! Torej ga naša Marijana raditega tako rada posluša.«

Marijana se je obrnila k njemu in njen pogled se za trenutek nepremično upre vanj.

»Ni treba tako gledati očeta!« ji odvrne Miha. »Oče že ve, kaj dela...«

»Ničesar ne prosim od vas, oče! Molčim!« odvrne Marijana s tresočim se glasom. »Tudi vi ne omenjajte tega!«

»Glej, kako je občutljiva! Oče ne sme reči niti besedice,« odvrne Miha nakrat ježno. »Torej ti povem, da ti ne vzameš Terentija ter te njemu ne dam, ne dam! Vse življenje sem se pehal in si kopicil premoženje, pa ne zato, da bi ga sedaj takšen pridanič dobil. Ne dam te mu!«

Pri teh besedah udari s pestjo ob mizo.

»Saj ne prosim... Ne prosim!« zašepeta Marijana in omahivši na klop pobesi glavo.

Stari oče se urno vzdigne ter gre k peči;

kakor bi si želel se kmalu preseliti na oni svet, kjer ni več otožnosti, ni več vzdihovanja. Pa se je nakrat premislil, se vrnil na svoj prostor in se zopet vsedel.

A glasovi za oknom so jeli potihovati in končno so popolnoma utihnil. Javdoha je pobrala raz mize kolače in vse zavila v robec.

»Pojdi ven, Marijana, obdaruj jih in povej jim, da se zahvaljujemo.«

Marijana je vstala ter vzela culjo. Potem je odšla polagoma iz hiše. Duri so se zaprle za njo, od dvorišča sem se je čul razgovor, potem pa je vse utihnilo. Mladič, sprejemši nagrado, so odšli z

Blagoslovljenje in kajenje na Sveti večer po Kranjskem. (Risba Jurija Šubica.)

kočah so majhna okenca, vidi se svetloba in v vsaki koči se vsede rodbina za mizo k prilični, vzvišeni gostiji.

Hiša Mihaela Hamaleja stoji na koncu vasi, ne daleč proč od mesta, kjer globok prekop deli vas od polja, in za prekopom na nevisokem griču stoji mlin na veter, lastnina Hamalejeva.

V koči Hamaleja, za dolgo mizo, obloženo z jedjo, se je sešla vsa rodbina — sam Hamalej, še zdrav cvetoč človek, z licem, polnim životne moči, izvrsten gospodar, znan po vsej vasi; njegova žena Javdoha, bistrovidna in pod gostimi vrasami na licu ohranivša še očitne ostanke nekdanje lepote, sin Dimitrij, ki ima en-

»Kaj pa ti, Marijana, ali ne pojdeš v vas?« jo vpraša Miha. »Mar dekleta še niso šla koledovat? Ne poznam več vaših šeg. Samo vidim, da sedaj ni več tako, kakor je bilo svoje dni.«

»Jaz ne pojdem, oče, ne pojdem!« mu odvrne Marijana in njen pogled za trenutek premeri Mihca, potem pa se vnovič upre v daljno krajino.

»Ne pojdeš? Hm! Torej tako!... Nu, ne hodi! Ej, kako ste stroge, da je kar groza. Človek vas niti ogovoriti ne sme.«

Marijana na to ni odgovorila, toda stari oče je vzdihnil tako globoko, kakor bi se bil naenkrat spomnil svojega trudopolnega življenja, in vnovič je nastala tišina.

dvorišča k sosedom. Tako prehodijo vso vas. Globoka tišina je nastala v koči in v tej tišini je vsem bilo nekako težko, najtežje pa nemara samemu Mihelu, samo da tega nikomur ni povedal.

Bil je jako ponosen in svojeglaven. Mislil si je, da stoji više od drugih, in mogoče, da je imel prav, kajti vse, kar koli je imel, kravo in drobnico, konja in mlin in to, kar je v podobi dveh ogromnih stog stalo na skednju, pa tudi to, kar je ležalo v žitnici, vse si je pridobil s svojim razumom in s posebno skrbjo.

Raditega se je smatral za nekaj več od drugih ter imel svojo voljo za zakon, anise imelskomu posvetovati, ker nikomur ni verjel, razen samemu sebi.

V koči je bilo močno zakurjeno in soparno. Miha je vstal ter oblekel kožuh.

Šel je iz sobe, se vsedel pod okno na ilasta tla. Od daleč je še donelo petje mladeničev. Po široki vaški cesti se je lesketal bel in premičen trak reke. Temno trsičje jestalo nepremično kot straža.

Na vasi so skoro že povsod ugasnile luči in govor je umolknil. Miha je sedel ter zamišljeno ogledoval zvezdnato nebo.

Oglasili so se počasni, negotovi koraki.

Skozi duri je stopil stari oče, se približal k čelensniku in se vsedel ne daleč od Mihca. Sedela sta oba tiho, kakor bi bila tuja drug drugemu, ki sta se slučajno skupaj vsedla, da tu počijeta.

Mogoče, da je hotel stari oče nekaj povedati sinu, toda bal se ga je, ker je čutil prevago nad seboj. Ni mu dal ničesar, ker sam ničesar ni prigospodaril v svojem težavnem življenju, in sin si je sam vse pridobil ter vzel starca k sebi, dal mu mir in prostor na topli peči.

V globoki nočni tišini začujeta, kakor bi nekje, ne daleč, mogoče ondi pri Rašelinovem plotu se oglašalo tiho pomenkovanje dveh oseb.

»Ne, Terentij, moj dragi, moj pristrčni, pusti... ne misli več na to. Oče ne privolijo. Oče nočejo. Rekli so: »Ne dam!« Pa me tudi ne dajo. Njihova beseda je sveta... Zoper očetovo voljo pa nočem

ravnati... Tega Bog ne dovoli in tudi ljudje ne odobrujejo...«

»Moja Marijana je dobra hči,« si misli Miha. »Prav govori kot pravi otrok. Ni ti treba, v resnici ni treba, jemati tega capina... ni te vreden...«

»Marijana, ti torej hočeš, da naj brez pomoči poginem? Brez tebe mi ni mogoče živeti.«

»Najdi si drugo, Terentij... In jaz... Jaz ne vzamem nobenega... Kvečjemu, ko bi me k temu prisilili. Iz ljubezni ne vzamem nikogar...«

»Saj to tudi storim, Miha, pa tudi ti se zbrihtaj! Tudi ti si bil mladenič, kakor je Terentij, tudi tebe je čakala usoda, kakor je njegova. Ali se še spominjaš, kako se ti je prikupila Javdoha, ne taka kot je sedaj, revna in z vraskami pokrita, marveč mlada, zala. Se li spominjaš, Miha? Takrat ste bili še podložniki, a naša gospa, Bog ji daj nebeško slavo, ko je poizvedela za tvojo ljubezen, je prisegla, da ne dobiš svoje Javdohe... Ali se spominjaš, Miha? Kako si bil otožen, ko si prišel k meni in rekel: »Oče, čutim, da ne morem ži-

veti brez Javdohe.« In kako te je takrat tolažil oče, takrat še ni bil tako star, kot je sedaj, in ti si ga takrat ubogal, ker še nisi bil oni ponosni človek, marveč si bil dober sin, in oče te je tolažil in ti je dejal: Bodi mož, Miha, in zaupaj v Boga! In kaj? Bog se je usmilil. Že so Javdoho hoteli dati v drugo vas, tujemu človeku, ki ga ni marala. A hipoma se je vse obrnilo na dobro. Ti si se razveselil, Miha, bil si prost človek, vzel si ženo Javdoho, katero si ljubil. Pa si tudi živel lepo in po krščansko ž njo. Bila sta revna oba, a ti in Javdoha sta delala in molila, in Bog vama je dal svoj blagoslov.«

»Oh, oče!« je potihoma spregovoril Miha ter povsobil glavo.

»Toda premisli si, Miha,« nadaljuje stari oče, »ali bi bilo tako, ko bi se ne bila vidva vzela, ko sta se rada imela? Radi žalosti bi bil ti začel piti in pogubil bi bil svojo dušo, bil bi izgubljen človek, ne pa prvi gospodar v vasi. — Kaj to, Miha,

ako je on reven? Vrl mladenič je, dober, pošten, pa tudi vrl delavec in srce ima zlato. Kjer je ljubezen, ondi je mir, ondi je božji blagoslov, ondi je izobilje in sreča. Tako je, Miha, moj dragi sinko!«

Sivi starec je umolknil. Molčal je tudi Miha. Njegove oči niso zrle več tako ponosno, glavo je imel pobešeno, polno misli o preteklosti, ki je davno, davno minula. In nekaj toplega mu je prešinilo prsi ter omehčalo v njih srce.

»Terentij! Hej! Pojdi sem, Terentij!« je zaklical glasno.

Jojmene! Gozdno kapelo
čudno je čudo prevzelo —
vse je pogledat privrelo:

Jojmene! V demantni zarji
gori na glavnem oltarji,
kakor na tronu cesarji,
Božič sedi — — —

»Budalost govori dekle,« si misli Miha, »še kako rada ga vzame! Ej, ta budalost se ji kmalu skadi iz glave...«

In stari oče je medtem tiho prisedel k Mihcu, ustnice so se mu jele premikati in spregovoril je počasi, šepetaje:

»Ej, Miha, Miha! Moj dragi sin! Vrl gospodar si, pameten človek. Toda srce ti je okamenelo in pamet oslabela. Pozabil si na svoje lastno življenje...«

»Toda oče! Pustite svoje razprave o preteklem življenju... Mirno živite do konca svojega življenja.«

»Čemu stojiš ondi pri plotu kot tat? Pojdi sem, pravim ti!«

Terentij se je bojazljivo približal in snel kučmo. Marijana je stala pri plotu ter prestrašena zrla na vse to, kar je imelo priti.

»Voščim vam dobro zdravje, stric Miha! Pozdravljam vas ob prazniku Kristusovem!« reče Terentij.

»Hvala lepa! Pa tudi tebe, Terentij. Sedaj pa le postavi oklice. Premislil sem si!«

Terentij je stal pred njim, ga gledal ter ni verjel lastnim očem.

»Ali je to resnica, stric Miha?«

»Ako ti pravim. Dam ti svojo hčer!«

Terentij se je zahvaljeval in stal zbežan, kakor da bi ne vedel, kaj mu je početi, kam pogledati. Toda Mihcu ni bilo mar za to. Približal se je k čelešniku, se sklonil, prijel očeta pod pazduho in ga pozorno dvignil.

»Pojdiva, oče, v hišo, že je čas, da zlezete za peč k počitku.«

In previdno, kakor bi se bal, da stari oče ne bi padel, ga je popeljal v hišo.

A stari oče je radostno gledal na tihe leskeče se zvezde in njegova usta so šepetala: »Slava Bogu na višavah, na zemlji pa mir ljudem dobre volje!«

Pripovedka o svetih Treh kraljih.

Spisal André Theuriot.
Preložil Al. B.

Trije kralji, modrijani, Gašper, Melhijor in Baltazar so šli z miro in kadilom iskat Jezusčka. Ker pa niso poznali dobro ceste v Betlehem, so zašli in prišli skozi velik gozd do vasi, ravno ko je zahajalo solnce. Bili so utrujeni, roke so imeli vse boleče od posod z dišečimi mazili, katera so nesli sinu Device Marije, vrhutega pa so bili lačni in žejni. Zavili so torej pred vrata prve hiše v vasi, da bi poprosili pribežališča.

Ta hiša, ali bolje rečeno: ta koča, stoječa na kraju gozda, je bila lastnina drvarja, po imenu Flerjot. Živel je tam jako siromašno s svojo ženo in štirimi otroki.

Koča je bila lesena, streho je imela iz ilovice in mahu, ob velikih nalivih pa je kar voda curljala skozi. Trije kralji, vsi izmučeni, so potrkali na vrata, in ko je drvar odprl, so ga poprosili, da bi jim dal večerje in prenočišča.

»Oh, dragi moji,« reče Flerjot, »imam samo eno posteljo zase in ležišče za otroke. Za večerjo pa bi vam mogel ponuditi samo krompirja v oblicah, vode in kosček ovsenjaka. Pa le vstopite, ako niste posebno izbircni, vam radi postrežemo.«

Vstopili so torej. Dobili so krompirja, ki so ga jedli z veliko slastjo, in drvar z ženo sta jim odstopila svojo posteljo, na kateri so spali prav sladko. Samo Gašper je imel rad posebno zložnost, zato je bil hudo stisnjen sredi med koščenim Baltazarjem in dolgim Melhijorjem.

Zgodaj zjutraj, preden so se odpravili na nadaljnjo pot, je Baltazar, ki je bil najplemenitejši izmed njih, rekel Flerjotu:

»Nekaj vam dam v zahvalo za vašo gostoljubnost.«

»Prav radi smo vas prenočili in ne pričakujemo ničesar,« je odgovoril drvar, pa je vendarle iztegnil roko.

»Denarja nimam,« je odgovoril Baltazar, »a hočem vam pustiti spomin, ki bo več vreden.«

Segel je v svojo mošnjo, izvlekel majhno piščalko ter jo dal Flerjotu. Ker pa se je ta, prevaran v svojem pričakovanju, kislo držal, je nadaljeval:

»Ako boste imeli kako željo, samo zaigrajte na to piščalko in takoj boste uslišani. Vzemite, ne zlorablajte je in nikdar ne odrecite božjega daru in gostoljubnosti revnim ljudem.«

Ko so bili sv. Trije kralji izginili na ovinku, je Flerjot, posmešljivo tehtač piščalko v roki, rekel svoji ženi:

»Lahko bi nam bili dali kaj koristnejšega nego to piščalko. Kljub temu zasviram nanjo, da bom videl, ako se niso delali norca iz nas.«

In zaklical je:

»Imel bi rad belega kruha, mastno pečenko in steklenico dobrega vina!«

Potem je zasviral na piščalko neko pesem, in v svoje začudenje je takoj ugledal na mizi, lepo pogrnnjeni s čednim prtom, hlebec kruha, vino in zaželeno pečenko.

Dasi je bil prepričan, kaj zna njegova piščalka, ni ostal pri tem, ampak si pozelel vsega, kar mu je prišlo na misel. Igral je na piščalko od ranega jutra do večera. Takoj je imel novo obleko za ženo in otroke, denarja polne žepe, bogato obloženo mizo, in ker je bilo treba samo pozeleti kaj, da je bilo takoj tukaj, je v kratkem času postal bogataš, kakršnega ni bilo daleč naokrog. Namesto napol pordeke koč si je postavil krasen gradič, katerega je opravil z dragoceno opravo in tapetami. In ko je bilo vse to urejeno, je priredil veliko gostijo, da bi se zalesketalo novo bivališče. Okrog bogato obložene mize, na kateri je kar žarelo srebrne posode in luči, je povabil vse mestne močotce. Sam je sedel na gornji konec z ženo, ki je bila nalepotičena kot kraljična, godci, ki so bili nameščeni na vzvišenem odru, pa so kratkočasili goste z najveselejšimi pesmimi. Da bi slavnostna gostija ne bila motena, je naročil svojim ljudem, naj nikakor ne spuste na dvorišče kakih vsiljivcev ali beračev, k vratom pa je celo postavil dva hrusta s palicami, da bi odganjala vse razcapance in postopaje iz okolice.

In povabljeni gostje, prepričani, da

jih nihče ne bo motil, so si privoščili, kar si je grlo želelo.

Tisti večer pa so se modri sv. Trije kralji, potem ko so bili svoja darila položili k nogam malega Jezusčka, vračali iz Betlehema. Ko so prišli iz gozda, so spoznali vasico, kjer so prenočevali, ugledali ves razsvetljeni gradič, in Gašper je zbadljivo rekel Baltazarju:

»Rad bi vedel, ako mož ni zlorabil tvoje piščalke in če je izpolnoval svojo obljubo, odkar je bogat, da bode milostljiv s siromaki.«

Opravili so se kot prosjaki, zamenjali svoja krasna oblačila za cunje ter šli v gradič prosit prenočišča. A bili so slabo sprejeti. Ker se niso dali odgnati, je nastal vrišč. Flerjot je pogledal skozi okno in videč prosjake ukazal, naj pse izpuste nanje, tako da so se hitro odstranili, ne baš z zdravimi nogami.

»To sem slutil!« je rekel nezaupni Gašper, ki je bil ugriznjen v meča.

»Dobro,« je dejal velikan Melhijor, »naj zve, kaj je jeza Treh kraljev!«

Medtem so se gostje veselo gostili dalje. Bili so ravno pri prigrizku in Flerjot je ravno nameraval razrezati velikanski kolač, ko je bilo na dvorišču slišati ropotanje poštnega voza, ki so ga peljali štirje krasni konji z zlatimi preprogami. Flerjot je znova pogledal skozi okno in videč, da še prihajajo odlični gostje, ukazal, naj jih sprejmejo kar se da slovesno. Sam jih je šel z baklo v roki sprejet pred obednico. Tu pa je zagledal tri kralje modrijane, vstopajoče v krasnih opravah, oblečene v baržun in dragulje. Flerjot, ki je spoznal svoje bivše goste, jih je s prijaznimi pozdravi pozval k mizi.

»Hvala!« je odgovoril Baltazar na kratko, »ne jemo pri človeku, ki tako neprijazno sprejema reveže.«

»Hvala lepa, da tako izpolnujete obljubo!« je kričal Melhijor s silnim glasom.

»Ti pse ščuješ na siromake!« je dodal Gašper ter si drgnil nogo; »le počakaj, zasviram ti pesem, katere doslej še ne poznaš!...«

In potegnil je iz žepa piščalko, podobno tisti, katero so dali Flerjotu ter začel grozno piskati nanjo. Kot bi mignil, je izginila miza, gostje, gradič in vse drugo, drvar pa se je zopet čutil samotnega in revnega na kraju gozda pred svojo razrito kočo z ženo in razcapanimi otroki.

»Sreča, da mi je ostala piščalka«, si je mislil. A zaman je iskal po raztrganih žepih; talisman je izginil s svetimi Tremi kralji vred.

In od tistih dob imajo ljudje navado, kadar režejo kolač o sv. Treh kraljih, da dajo skrbno na stran kos za siromake.

Komur dobro se godi: Nate, ptički, tudi vi